

ບົດລາຍງານປະຈຳປີ

2024

ສປປ ລາວ

ການປົກປັກຮັກສາ ເພື່ອທຳມະຊາດ ແລະ ປະຊາຊົນໃນບໍລິເວນປ່າ

ການແກ້ໄຂບັນຫາໃນພູມສັນຖານ
"ການປົກປັກຮັກສາ ເພື່ອທຳມະຊາດ
ແລະ ປະຊາຊົນໃນບໍລິເວນປ່າ"
ໃນເຂດປ່າປ້ອງກັນອ່າງນ້ຳຕຽນ
ແຂວງໄຊຍະບູລີ ປະເທດລາວ

ຜົນກະທົບຈາກການຂະຫຍາຍຕົວດ້ານການກະສິກຳ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການຄຸ້ມຄອງຢ່າງເໝາະສົມ ເຮັດໃຫ້ການປົກຫຸ້ມ ປ່າໄມ້ໃນປະຈຸບັນ ໃນເຂດປ່າປ້ອງກັນອ່າງນ້ຳຕຽນ ເຫລືອພຽງ 40 ສ່ວນຮ້ອຍຂອງພື້ນທີ່. ພາກລັດ ທັງຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ສູນກາງ ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ ໃນການຄຸ້ມຄອງເຂດດັ່ງກ່າວ ແຕ່ເນື່ອງຈາກການຂາດແຄນ ດ້ານຊັບພະຍາກອນ, ຄວາມອາດສາມາດ ແລະ ການບັງຄັບ ໃຊ້ກົດຫມາຍຍັງບໍ່ທັນເຂັ້ມງວດເທົ່າທີ່ຄວນ. ຜົນທີ່ຕາມມາ ແມ່ນເຮັດໃຫ້ພື້ນທີ່ປ່າໄມ້ຖືກທຳລາຍ ແລະ ກາຍເປັນພື້ນທີ່ ສຳລັບການຜະລິດກະສິກຳ ທີ່ການປະຕິບັດການກວດກາຍັງ ບໍ່ທົ່ວເຖິງ ແລະ ບໍ່ຍືນຍົງ ຮ່ວມກັບຊາວກະສິກອນໃນການ ປູກພືດຊະນິດຕ່າງໆເຊັ່ນ: ສາລີ, ມັນຕົ້ນ, ກ້ວຍ, ຫມາກໂມ ແລະ ຢາງພາລາ ເຊິ່ງກໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບຫລາຍຢ່າງເຊັ່ນ ການສູນເສຍສັດປ່າ, ການເຊາະເຈື່ອນຂອງດິນ, ມົນລະພິດ ທາງນ້ຳ ແລະ ການກົດຂວາງທາງໄຫລຂອງນ້ຳ. ພ້ອມ ດຽວກັນນັ້ນ, ຊາວກະສິກອນ ຜູ້ທີ່ອາໄສແຫລ່ງລາຍຮັບ ຈາກການປູກພືດດັ່ງກ່າວ ແມ່ນປະສົບບັນຫາການປ່ຽນແປງ ລາຄາ-ລາຍຮັບທີ່ບໍ່ໝັ້ນຄົງ. ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ນັກລົງທຶນ ຕ່າງປະເທດ ໄດ້ແນໃສ່ການຫັນປ່ຽນພື້ນທີ່ປ່າໄມ້ໃນເຂດ ດັ່ງກ່າວ ເປັນພື້ນທີ່ຜະລິດກະສິກຳຂະໜາດໃຫຍ່, ເຊິ່ງໄດ້ສ້າງຄວາມກົດດັນຫຼາຍ ຕໍ່ການນຳໃຊ້ພື້ນທີ່ ແລະ ເປັນສິ່ງທ້າທາຍສຳລັບປະຊາຊົນໃນທ້ອງຖິ່ນ.

ເພື່ອຈັດການກັບບັນຫາດັ່ງກ່າວ, Wyss Academy ໄດ້ເຮັດວຽກຮ່ວມກັບລັດຖະບານໃນທ້ອງຖິ່ນ, ຊຸມຊົນ, ຕົວແທນພາກເອກະຊົນ ແລະ ບັນດານັກຄົ້ນຄວ້າ ເພື່ອພັດທະນາວິທີການແກ້ໄຂບັນຫາ ທີ່ປ້ອງກັນ ແລະ ພື້ນຟູທຳມະຊາດ ໃນຂະນະດຽວກັນກໍ່ສະໜັບສະໜູນ ປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ອາໄສທີ່ດິນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນໃນພື້ນທີ່ ດັ່ງກ່າວໃນການດຳລົງຊີວິດ. ໂຄງການໄດ້ດຳເນີນມາຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງກັບຫລາຍໂຄງການ ທີ່ສຸມໃສ່ການພັດທະນາ ບັນດາຮູບແບບທຸລະກິດໃຫມ່ ເພື່ອອານຸລັກ ແລະ ເຮັດວຽກໃນການຄຸ້ມຄອງ ຂອບເຂດປ່າປ້ອງກັນຮ່ວມກັນ.

ພວກເຂົາຍັງໄດ້ທົດລອງດ້ານນະວັດຕະກຳ ຫລາຍຢ່າງ ເພື່ອຟື້ນຟູການປົກຫຸ້ມຂອງປ່າໄມ້ ດ້ວຍເຕັກນິກການ ປູກແບບກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ແລະ ສ້າງທາງເລືອກໃນການສ້າງ ລາຍຮັບທີ່ເປັນມິດກັບທຳມະຊາດ ສຳລັບຊຸມຊົນ ໂດຍການປະສົມປະສານລະຫວ່າງເຕັກໂນໂລຢີ, ການຕະຫລາດ ແລະ ຜົນການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ ເຂົ້ານຳກັນ. ຜ່ານການເຮັດວຽກຮ່ວມກັບທັງຄົນຮຸ້ນປະຈຸບັນ ແລະ ຮຸ້ນໃຫມ່, ໂຄງການນີ້ໄດ້ເຕົ້າໂຮມເອົາບັນດາຜູ້ທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມ ທີ່ມີຄວາມຫລາກຫລາຍ ມາເຮັດວຽກຮ່ວມກັນ ໃນການຊຸກຍູ້ໃຫ້ເກີດຜົນໄລຍະຍາວ.

ພາບຖ່າຍດາວທຽມຂອງຂອບເຂດ
ປ່າປ້ອງກັນນ້ຳຕຽນໃນ ສປປ ລາວ
ສະແດງໃຫ້ເຫັນພູມສັນຖານທີ່
ສະຫລັບຊັບຊ້ອນ ຂອງສາຍນ້ຳ
ແລະ ທີ່ດິນກະສິກຳ. ຈຸດເດັ່ນຂອງ
ພາບດັ່ງກ່າວແມ່ນສະແດງເຖິງ
ຄວາມລະອຽດອ່ອນລະຫວ່າງການນຳ
ໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການອະນຸລັກ
ທີ່ຈຳເປັນສຳລັບການດຳລົງຊີວິດແບບ
ຍືນຍົງ ແລະ ການຮັກສາລະບົບນິເວດ.
ແຫລ່ງທີ່ມາຂອງຮູບພາບ : Planet Labs
PBC (2024)

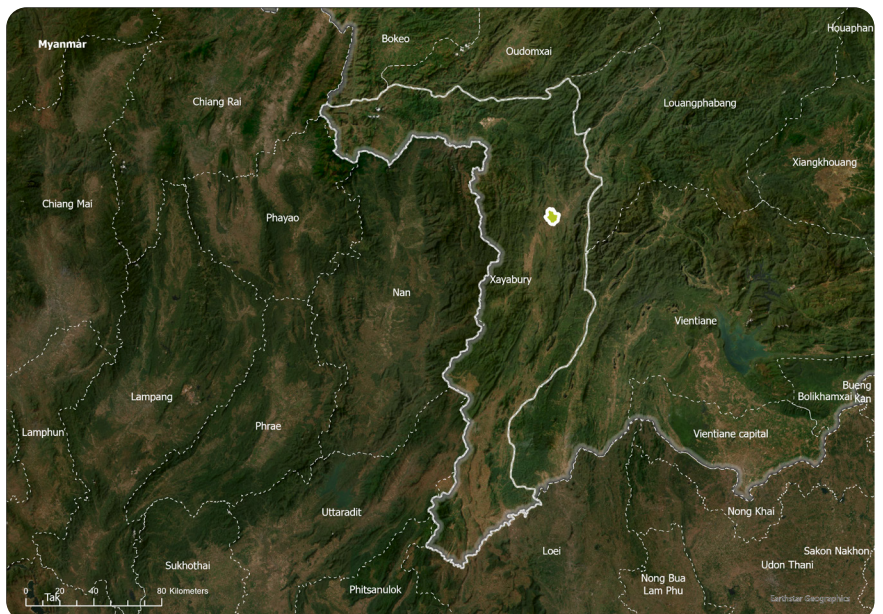
ພື້ນທີ່ເຮັດວຽກຂອງພວກເຮົາ

- ສຳນັກງານ: ບາງກອກ
- ໂຄງການອື່ນໆ (ຮ່ວມມືກັບໂຄງການ Tree4All-ຕົ້ນໄມ້ຂອງພວກເຮົາ): ເມືອງສັນຕິສຸກ
- ການແກ້ໄຂບັນຫາໃນພູມສັນຖານ

ການແກ້ໄຂບັນຫາໃນພູມສັນຖານ

- ເຂດແດນຂອງການແກ້ໄຂບັນຫາໃນພູມສັນຖານ
- ພື້ນທີ່ຂອງການແກ້ໄຂບັນຫາໃນພູມສັນຖານ
- ຂອບເຂດແຂວງ
- ຂອບເຂດປະເທດ

ຂໍ້ມູນສຳຄັນ

ຄູ່ຮ່ວມງານທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ

40 ຫນ່ວຍງານ

ກິດຈະກຳການມີສ່ວນຮ່ວມ

17 ກິດຈະກຳ

ນັກຮຽນເຂົ້າເຖິງນ້ຳດື່ມສະອາດ ແລະ ປອດໄພ

1,316 ຄົນ

ບັນດານັກຮຽນນ້ອຍນັກຮຽນໃນ
ບໍລິເວນອ້ອມຂ້າງນ້ຳຕຽນ
ສປປ ລາວ ກຳລັງເຂົ້າຮ່ວມກິດ
ຈະກຳການຈັດການສົ່ງເສີມເຫລືອ
ເຊິ່ງໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ
ຈາກຄູ່ຮ່ວມງານຂອງ Wyss
Academy ກໍ່ຄືວິທະຍາໄລ
ກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ພາກເຫນືອ
(ເມືອງປາກເຊືອງ, ແຂວງ
ຫລວງພະບາງ)
ແຫລ່ງທີ່ມາຂອງພາບ :
Mongkon Duangkhiw

ຄວາມສຳເລັດໃນປີ 2024

ປຸກຝັງເຍົາວະຊົນ-ໄວໜຸ່ມ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງກັບ ຊຸມຊົນໃນນ້ຳຕຽນ

ເຍົາວະຊົນໄວໜຸ່ມ ໃນລາວ ມີບົດບາດສຳຄັນຫລາຍໃນການສົ່ງເສີມ
ທັດສະນະ ແລະ ແນວທາງປະຕິບັດທີ່ຍືນຍົງ ເນື່ອງຈາກວ່າປະຊາກອນ
ທີ່ມີອາຍຸໜ້ອຍກວ່າ 25 ປີ ມີຈຳນວນຫລາຍເຖິງ 60 ສ່ວນຮ້ອຍ
ໃນລາວ. Wyss Academy ຈຶ່ງຊອກຫາຜູ້ນຳດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ
ຮຸ່ນໃໝ່ໃນໄຊຍະບູລີ ເພື່ອເຮັດວຽກຮ່ວມນຳ ເພື່ອສົ່ງເສີມ ທັດສະນະ
ແລະ ແນວທາງປະຕິບັດທີ່ຍືນຍົງ ໂດຍການຮ່ວມມືກັບຂະແໜງ
ຈຶ່ງສຶກສາຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ, ສະຖາບັນການສຶກສາ, ຜູ້ຊ່ຽວຊານດ້ານ
ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສູນອານຸລັກຊ້າງ Elephant Conservation
Center (ECC), ໃນປີ 2024 ໄດ້ມີການລິເລີ່ມປະຕິບັດຫລາຍກິດ
ຈະກຳ ໃນຫລາຍຮູບແບບ ເຊິ່ງໄດ້ສ້າງປະສົບການໃຫ້ກັບບັນດາ
ນັກຮຽນ ຈາກ 6 ໂຮງຮຽນໃນບໍລິເວນອ້ອມຂ້າງນ້ຳຕຽນ. ບັນດາກິດ
ຈະກຳດັ່ງກ່າວ ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງຄວາມພະຍາຍາມທີ່ຈະຂະຫຍາຍ
ອອກເປັນວົງກວ້າງ ໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມກັບຊຸມຊົນໃນການແກ້ໄຂ
ບັນຫາໃນພູມສັນຖານ ຜ່ານການສົ່ງເສີມສາຍສຳພັນຮ່ວມກັບຊຸມຊົນ
ແລະ ການເຮັດວຽກອານຸລັກ ເພື່ອຈັດການພື້ນທີ່ຄຸ້ມຄອງຮ່ວມກັນ.

ວິທະຍາໄລກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ພາກເຫນືອ

ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນໂຄງການດັ່ງກ່າວ ໃນການຈັດຕັ້ງ
ປະຕິບັດໃນບັນດາໂຮງຮຽນໃນເຂດນ້ຳຕຽນ ໂດຍການສ້າງລະບົບການ
ຈັດການສົ່ງເສີມເຫລືອ ທີ່ຫລຸດຜ່ອນມົນລະພິດທາງອາກາດ
ໂດຍການເຜົາໄຫມ້ ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນກໍ່ຍັງໄດ້ ສະໜັບສະໜູນ
ການສ້າງສວນຜັກ ຂອງໂຮງຮຽນ ເພື່ອໃຫ້ນັກຮຽນໄດ້ເຂົ້າໃຈຕໍ່
ຂະບວນການຜະລິດອາຫານທີ່ປອດໄພ ແລະ ດິດສຸຂະພາບ.
ນອກນີ້, ສາມາດເວົ້າໄດ້ວ່າ ຊ້າງ ເປັນສັດທີ່ມີຄວາມສຳຄັນທາງດ້ານ
ວັດທະນະທຳ ແລະ ເປັນສັນຍາລັກຂອງປະເທດລາວ, ການໄປ
ທັດສະນະແລກປ່ຽນ ຢູ່ສູນອານຸລັກຊ້າງ ກໍ່ໄດ້ໃຫ້ປະສົບການທີ່ໜ້າ
ຈົດຈຳ, ເຮັດໃຫ້ນັກຮຽນໄດ້ເຫັນຊ້າງ ຢ່າງໃກ້ຊິດ ແລະ ໄດ້ຮຽນຮູ້
ວິຖີການດຳລົງຊີວິດຂອງຊ້າງ ທີ່ເປັນອິດສະຫລະ ໃນປ່າໄມ້ທີ່ມີ
ຄວາມອຸດົມສົມບູນ.

ໃນລະດັບພາກພື້ນ, ອົງກອນ Field Alliance ເຊິ່ງແມ່ນຄູ່
ຮ່ວມງານຈາກປະເທດໄທ ໄດ້ຝຶກອົບຮົມໃຫ້ບັນດາຄູ-ອາຈານໃນ
ບັນດາໂຮງຮຽນ ໂດຍການຮຽນຮູ້ ອີງໃສ່ພາກປະຕິບັດ ກ່ຽວກັບຫົວຂໍ້
ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມເຊັ່ນ: ຄວາມຫລາກຫລາຍດ້ານຊີວະນາໆພັນ ແລະ
ການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດ. ທ້າຍນີ້, Wyss Academy
ໄດ້ສະໜັບສະໜູນການປັບປຸງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກຕ່າງໆ
ພາຍໃນໂຮງຮຽນ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ຄູອາຈານສາມາດນຳໃຊ້ບັນດາບົດຮຽນ
ຈາກ ສື່ອອນລາຍ ແລະ ສື່ຫລາກຫລາຍຮູບແບບໃນຫ້ອງຮຽນ ພ້ອມທັງ
ປັບປຸງສະພາບແວດລ້ອມໃຫ້ດີຂຶ້ນ. ນອກນັ້ນ, ຍັງໄດ້ຕິດຕັ້ງເຄື່ອງກອງ
ນ້ຳຕື່ມຢູ່ໃນບັນດາໂຮງຮຽນ ເພື່ອສະໜອງນ້ຳຕື່ມທີ່ສະອາດ ປອດໄພ
ໃຫ້ແກ່ນັກຮຽນ 1,316 ຄົນ ແລະ ຄູອາຈານ 83 ຄົນ, ພ້ອມດຽວກັນກໍ່
ເປັນການຫຼຸດຜ່ອນການນຳໃຊ້ກະຕຸກນ້ຳຕື່ມພາສຕິກ. ໃນປີ 2024
ເຄື່ອຂ່າຍຂອງ ບັນດາໂຮງຮຽນ ທີ່ໄດ້ການປັບປຸງສິ່ງອຳນວຍ
ຄວາມສະດວກໃນໂຮງຮຽນ, ບັນດາໂຮງຮຽນເຄື່ອຂ່າຍ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມງານ
ໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນ ແລະ ຈະສືບຕໍ່ເປັນພື້ນຖານໃນການຜັນຂະຫຍາຍ
ວຽກງານໃນຕໍ່ໜ້າ ໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງໄວໜຸ່ມຕື່ມອີກ.

ການປະຊຸມຮ່ວມກັບຄູ່ຮ່ວມງານທັງ
ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່
ສູນບໍລິການເຕັກນິກກະສິກໍາວັງຈໍາ
ເມືອງ ແລະ ແຂວງໄຊຍະບູລີ, ສປປ ລາວ
ເພື່ອອອກແບບຮູບແບບກະສິກໍາ-ປ່າໄມ້
ຮ່ວມກັນ.

ແຫລ່ງທີ່ມາຂອງພາບ : Chertalay
Suwanpanich

ຮັດແຄບຊ່ອງຫວ່າງການຟື້ນຟູ ດ້ວຍການຮ່ວມມືກັນ

ໃນເຂດຊົນນະບົດ ແຂວງໄຊຍະບູລີ, ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ລັດຖະບານ ຍັງມີຊັບພະຍາກອນບໍ່ພຽງພໍທີ່ຈະເຂົ້າເຖິງການສ້າງ
ທາງເລືອກໃນການດໍາລົງຊີວິດ ທີ່ສາມາດສະກັດກັ້ນການທໍາລາຍປ່າໄດ້.
ການຮ່ວມມືທີ່ເຂັ້ມແຂງ ເປັນສິ່ງຈໍາເປັນເພື່ອຮັດແຄບຊ່ອງຫວ່າງ ແລະ
ເອົາຊະນະ ຂໍ້ຈໍາກັດໃນການເຂົ້າເຖິງຄວາມຮູ້ໃນການຟື້ນຟູ, ຕະຫຼາດ
ທີ່ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ນອກຈາກຕະຫລາດຂອງພືດເສດຖະກິດ ແລະ
ການສາຍສໍາພັນກັບຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ທັງພາຍໃນ ແລະ ສາກົນ.
ໃນປີ 2024, ກອງປະຊຸມດ້ານວິຊາການ ໄດ້ຖືກຈັດຂຶ້ນເພື່ອຮ່ວມກັນ
ອອກແບບ ຈາກຫລາກຫລາຍພາກສ່ວນເຊັ່ນ: ພະນັກງານລັດຖະກອນ,
ນັກວິຊາການ, ຕາງຫນ້າຈາກພາກເອກະຊົນ ແລະ ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ.
ພວກເຂົາ ໄດ້ວິເຄາະວິທີການທີ່ເປັນໄປໄດ້ເພື່ອທົດສອບການເຮັດກະສິກໍາ
ແບບເປັນມິດຕໍ່ ທໍາມະຊາດ ແລະ ສ້າງ ວິໄສທັດໃຫມ່ ເຊື່ອມໂຍງກັບ
ກະສິກໍາ-ປ່າໄມ້ ແລະ ຜະລິດຕະພັນເຄື່ອງປ່າຂອງດົງຜະລິດ ເຂົ້າສູ່
ການຜະລິດກະສິກໍາໃນປັດຈຸບັນ. ສະນັ້ນ, ຈຶ່ງເປັນ ການປະສົມ
ປະສານຫລາຍອົງປະກອບ ທີ່ຊ່ວຍໃນການຟື້ນຟູປ່າໄມ້ ແລະ
ຄວາມຫລາກຫລາຍທາງດ້ານຊີວະນາໆພັນ. ເປົ້າຫມາຍສຸດທ້າຍ
ແມ່ນເພື່ອສໍາລັບຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ ໃນການຜະລິດ ແລະ ຂາຍ ຜະລິດຕະພັນ
ທີ່ມີມູນຄ່າສູງ ຈາກພື້ນທີ່ດັ່ງກ່າວ ຢ່າງຍືນຍົງ ທັງວິຖີຊີວິດການເປັນຢູ່
ຂອງເຂົາເຈົ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມທໍາມະຊາດ.

ໃນພັນທະມິດນີ້, ບັນດາຄູ່ຮ່ວມງານທັງຫມົດແມ່ນ ມີບົດບາດສໍາຄັນ.
ສະຖາບັນພຶກສາສາດຄຸນໝິງ ສະຫນັບສະຫນູນ ລັດຖະກອນ
ວິຊາການດ້ານກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃນການທົດລອງຫາພັນໄມ້ທີ່
ເໝາະສົມ ສໍາລັບການເຮັດກະສິກໍາ-ປ່າໄມ້ ກັບຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ,
ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ຂອງເຂົາເຈົ້າຕໍ່ການຕະຫຼາດທີ່ດີ ສໍາລັບຜະລິດຕະພັນ
ທີ່ຍືນຍົງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມໃນ ສປປ ຈີນ. ຄູ່ຮ່ວມງານທີ່ເປັນ
ນັກຄົ້ນຄວ້າທ້ອງຖິ່ນ ໄດ້ສໍາຫຼວດການລົງທຶນຂອງນັກລົງທຶນກະສິກໍາ
ໃນປະຈຸບັນ ແລະ ກໍານົດໂອກາດໃຫມ່ໃນຕະຫຼາດ ສໍາລັບບັນດາ
ຜະລິດຕະພັນ. Wyss Academy ສູນປະຈຳອາຊີຕາ ເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້
ໄດ້ຈັດການແລກປ່ຽນລະຫວ່າງຄູ່ຮ່ວມງານລະຫວ່າງລາວ, ໄທ ແລະ ຈີນ
ເພື່ອໃຫ້ຊ່ຽວຊານດ້ານກະສິກໍາ-ປ່າໄມ້ ໄດ້ມີການແລກປ່ຽນປະສົບການໃນ
ການພັດທະນາຕະຫຼາດ. ນັກຄົ້ນຄວ້າການປົກຄອງສິ່ງແວດລ້ອມຂອງ
Wyss Academy ຮ່ວມມືກັບມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ

ໄດ້ປະຕິບັດການປະເມີນຂໍ້ມູນພື້ນຖານທີ່ຊ່ວຍໃຫ້ ການຕິດຕາມຜົນ
ກະທົບໃນອານາຄົດຕໍ່ຊີວິດການເປັນຢູ່ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ. ພັນທະມິດ
ນີ້ແມ່ນກຽມພ້ອມສໍາລັບຂັ້ນຕອນຕໍ່ໄປຂອງ ການທົດລອງກະສິກໍາ:
ການຄັດເລືອກສາຍພັນການກະສິກໍາ-ປ່າໄມ້ ທີ່ເໝາະສົມ, ການສ້າງ
ສວນສາທິດການປູກແບບກະສິກໍາ-ປ່າໄມ້, ແລະ ດໍາເນີນການເຜີຍແຜ່
ເພື່ອໃຫ້ພາກເອກະຊົນເຂົ້າຮ່ວມ ໂດຍເຊື່ອມໂຍງກັບຊຸມຊົນເຂົ້າກັບ
ຕະຫຼາດເພື່ອ ຜະລິດຕະພັນກະສິກໍາ-ປ່າໄມ້ ແລະ ຜະລິດຕະພັນປ່າໄມ້
ໃນປີ 2025, ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວິໄສທັດດ້ານຄວາມຍືນຍົງ ປະກົດຜົນເປັນຈິງ.

ສູນອານຸລັກຊ້າງ (ECC) ທີ່ອ່າງນ້ຳຕຽນ
ສປປ ລາວ, ຜູ້ຊ່ຽວຊານຈາກທົ່ວໂລກ
ໄດ້ລວມຕົວກັນເພື່ອລະດົມຄວາມຄິດ
ສຳລັບກິດຈະກຳ ເພື່ອການສຶກສາ,
ການອານຸລັກ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າ
(Education, Conservation &
Research - ECORE)
ແຫລ່ງທີ່ມາຂອງພາບ : Khamla Lao

ເຊື່ອມໂຍງກັບນັກຄົ້ນຄວ້າທ້ອງຖິ່ນກັບສາກົນ ໃນການອານຸລັກຊຸມຊົນ

ສູນອານຸລັກຊ້າງ (ECC) ເປັນຜູ້ນຳດ້ານການທ່ອງທ່ຽວ ເຊິ່ງມີເວດ
ໃນໄຊຍະບູລີ ແລະ ສປປ ລາວ ເປັນຫນຶ່ງໃນຄູ່ຮ່ວມງານຫລັກຂອງ
Wyss Academy ທີ່ມີອຸດົມການເພື່ອການປ່ຽນແປງພື້ນທີ່ໃນ
ເຂດປ່າປ້ອງກັນອ່າງນ້ຳຕຽນ. ສູນອານຸລັກຊ້າງ (ECC) ໄດ້ສຳປະທານ
ທີ່ດິນຫລາຍກວ່າ 540 ເຮັກຕາ, ໃນນັ້ນ 70 ສ່ວນຮ້ອຍ ແມ່ນພື້ນທີ່
ປ່າໄມ້. ຕະຫລອດເວລາ 15 ປີທີ່ຜ່ານມາ, ສູນອານຸລັກຊ້າງ (ECC)
ໄດ້ສ້າງຖານຂໍ້ມູນອັນມີຄ່າ ແລະ ເປັນແຫລ່ງທີ່ຢູ່ອາໄສ ທີ່ສະຫງວນ
ໃຫ້ກັບຊ້າງປ່າ ແລະ ຊ້າງບ້ານໃນລາວ. ແຕ່ທາງສູນໄດ້ປະສົບບັນຫາ
ຄວາມຫຍຸ້ງຍາກທາງດ້ານເສດຖະກິດ ນັບແຕ່ການແຜ່ລະບາດຂອງ
ພະຍາດໂຄວິດເປັນຕົ້ນມາ ເນື່ອງຈາກການສະຫນັບສະຫນູນງົບປະມານ
ຂ້ອນຂ້າງມີຈຳກັດ ເພື່ອສະຫນັບສະຫນູນວຽກງານສຳຄັນຂອງເຂົາເຈົ້າ
ໃນການອານຸລັກ ແລະ ສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃຫ້ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ.

ວຽກງານຂອງ ສູນອານຸລັກຊ້າງ (ECC) ເປັນວຽກງານທີ່ສຳຄັນ
ໃນຂອບເຂດປ່າສະຫງວນນ້ຳຕຽນ, ການຮ່ວມມື ແລະ ສະໜັບສະໜູນຕໍ່
ສູນອານຸລັກຊ້າງ (ECC) ແມ່ນຂອດການຮ່ວມມືທີ່ສຳຄັນ ກັບຫລາຍ
ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ສາກົນ ໃນການອະນຸລັກ
ທຳມະຊາດໃນການແກ້ໄຂບັນຫາໃນພູມສັນຖານນີ້.

ໃນປີ 2024, Wyss Academy ໄດ້ຮ່ວມລິເລີ່ມອອກແບບ
ພັດທະນາກິດຈະກຳດ້ານການສຶກສາ, ການອະນຸລັກ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າ
(ECORE) ກັບ ສູນອານຸລັກຊ້າງ (ECC) ເພື່ອໃຫ້ເປັນພື້ນຖານ
ໃຫ້ນັກຄົ້ນຄວ້າໃນທ້ອງຖິ່ນ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ມີຂໍ້ມູນການສຶກສາ
ຄົ້ນຄວ້າ ສຳລັບໄລຍະກາງ ແລະ ໄລຍະຍາວ, ໂດຍນຳໃຊ້ພື້ນທີ່ ທີ່ມີ
ຄວາມເປັນເອກະລັກສະເພາະຕົວຂອງ ສູນອານຸລັກຊ້າງ (ECC).
ນັກວິທະຍາສາດ ແລະ ຜູ້ຊ່ຽວຊານທັງໝົດ 22 ຄົນຈາກ 9 ປະເທດ
ແລະ 15 ສະຖາບັນໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມວິຊາການເປັນເວລາ
5 ວັນ ເຊິ່ງພວກເຂົາເຈົ້າໄດ້ພັດທະນາໂຄງຮ່າງເບື້ອງຕົ້ນສຳລັບແຜນການ
ໄລຍະຍາວເພື່ອສ້າງຕັ້ງ ECORE. ໃນນັ້ນມີພະນັກງານ 3 ຄົນຈາກ
Wyss Academy for Nature ທີ່ປະຈຳຢູ່ເປີນ, ເຄັນຢາ ແລະ ໄທ.
ໃນປັດຈຸບັນ, ກິດຈະກຳ ແລະ ຫຼັກສູດ ຊຸດທຳອິດ ໄດ້ຖືກພັດທະນາ,
ນັກສຶກສາຕ່າງປະເທດ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າຈະໄປຢ້ຽມຢາມ ສູນອານຸລັກ
ຊ້າງ (ECC) ໃນປີ 2025.

ເປົ້າໝາຍໄລຍະຍາວແມ່ນເພື່ອຫັນ ສູນອານຸລັກຊ້າງ (ECC)
ໃຫ້ເປັນພື້ນທີ່ລະດັບພູມິພາກໃນການດຳເນີນການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບ
ການອະນຸລັກ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ລວມທັງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້.
ອີກປະການໜຶ່ງ ແມ່ນເພື່ອສືບຕໍ່ພັດທະນາພື້ນທີ່ຄົ້ນຄວ້າກັບບັນດາ
ຄູ່ຮ່ວມມືທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ, ນຳໃຊ້ພື້ນທີ່ ທີ່ສຳປະທານ
ແລະ ປ່າປ້ອງກັນອ່າງນ້ຳຕຽນ ເປັນບ່ອນຄົ້ນຄວ້າຫລັກ. ECORE
ຈະບໍ່ພຽງແຕ່ສ້າງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການຄົ້ນພົບໃຫມ່, ແຕ່ຍັງເຮັດ
ໃຫ້ການຮ່ວມມືການ ລະຫວ່າງຂົວໂລກເຫນືອ - ໃຕ້, ຄົ້ນຄວ້າ
ແລກປ່ຽນ ແລະ ສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ເຊິ່ງລວມມີການຮ່ວມມືກັບ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂອງລາວ, ສະໜັບສະໜູນນັກສຶກສາລາວໃນ
ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ການເຊື່ອມໂຍງຄວາມພະຍາຍາມອະນຸລັກກັບຊຸມຊົນ
ທ້ອງຖິ່ນ, ເຊິ່ງເປັນອີກບຸລິມະສິດໜຶ່ງຂອງ ECORE.

ພວກເຮົາຮ່ວມກັນ
ສ້າງຄວາມສຳພັນແບບໃໝ່
ລະຫວ່າງມະນຸດ ແລະ
ທຳມະຊາດ

Wyss Academy for Nature
at the University of Bern
Kochergasse 4
3011 Bern

www.wyssacademy.org

